

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ : Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ : ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2019

Α'. Κείμενο: Ενότητα 2, Η εκπαίδευση των παιδιών στην αρχαία Αθήνα

Ἐν Αθήναις τοὺς παῖδας μετ' ἐπιμελείας διδάσκουσι καὶ νουθετοῦσι. Πρῶτον μὲν καὶ τροφὸς καὶ μήτηρ καὶ παιδαγωγὸς καὶ αὐτὸς ὁ πατήρ ἐπιμελοῦνται ὅπως βέλτιστος γενήσεται ὁ παῖς, διδάσκοντες ὅτι τὸ μὲν δίκαιον, τὸ δὲ ἄδικον καὶ τότε μὲν καλόν, τότε δὲ αἰσχρὸν ἔστι. Εἶτα δέ, ἐπειδὴν οἱ παῖδες εἰς ἡλικίαν ἔλθωσιν, οἱ γονεῖς εἰς διδασκάλων πέμπουσιν, ἔνθα οἱ μὲν γραμματιστὰι ἐπιμελοῦνται ὅπως γράμματα μάθωσιν καὶ τὰ γεγραμμένα ἐννοῶσι, οἱ δὲ κιθαριστὰι τῷ κιθαρίζειν ἡμερωτέρους αὐτοὺς ποιεῖν πειρῶνται καὶ τὰς τῶν παιδῶν ψυχὰς πρὸς τὸν ῥυθμὸν καὶ τὴν ἁρμονίαν οἰκιοῦσι. Ἔτι οἱ παῖδες ἐν γυμνασίοις καὶ παλαίστραις φοιτῶσιν, ἔνθα οἱ παιδοτρίβαι βελτίω τὰ σώματα αὐτῶν ποιοῦσι, ἵνα μὴ ἀναγκάζωνται ἀποδειλιᾶν διὰ τὴν τῶν σωμάτων πονηρίαν.

Πλάτων, Πρωταγόρας 325c - 326c (ελεύθερη διασκευή)

Β'. Ερωτήσεις

1. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις αντλώντας πληροφορίες από το κείμενο:

A. Ποιοι είχαν την ευθύνη για τα πρώτα στάδια της αγωγής των παιδιών στην αρχαία Αθήνα;

(3 μονάδες)

B. Σε ποια σχολεία φοιτούσαν οι μικροί Αθηναίοι, από ποιες ειδικότητες δασκάλων εκπαιδεύονταν και τι μάθαιναν από τον καθένα;

(3 μονάδες)

νοῦς ὑγιῆς ἐν σώματι ὑγιεῖ	με γροθιές και με κλοτσιές
εὖ ἀγωνίζεσθαι	με έξοδα του κράτους
πύξ λάξ	τα παιδιά παίζουν (ειρωνικά)
κύκνειον ἄσμα	γνώριζε τον εαυτό σου
δημοσία δαπάνη	η πνευματική υγεία συνδέεται με την σωματική
τὰ παιδιά παίξει	λόγια που πετούν
γνώθι σαντόν	το να αγωνίζεσαι όπως πρέπει
ἔπεα πτερόεντα	το τελευταίο έργο κάποιου δημιουργού

(4 μονάδες)

2. Να γράψετε τα διπλά (ξ, ψ, ζ) που προέρχονται από το χαρακτήρα του θέματος και την κατάληξη –ς των παρακάτω λέξεων:

Πίνακ -ς

Βήχ -ς

Φλόγ -ς

Όνυχ -ς

Αθήνας -δε

Άραβ-ς

(2 μονάδες)

3. Να βάλετε πνεύματα και τόνους στις παρακάτω λέξεις, δικαιολογώντας τους τονίσετε και να πνεύμα όπου χρειάζεται στις ακόλουθες λέξεις:

Φιλανθρωπος, θεοι, θεους, κωμαι, πλειστοι, αμπελος, θηκη, θηκαι, πλειστων, μηλον, μηλα, κηποι, κηποις, ουτω, ειδος, τοσαντη, χωραις, αγκυραι, πειθομαι, δωρον, ουτοι, Ελλας.

(4 μονάδες)

4. Να γράψετε τις πτώσεις και τα άρθρα σε όλα τα γένη και στους τρεις αριθμούς.

(4 μονάδες).

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!

συν